

**МІНІСТЕРСТВО РОЗВИТКУ ЕКОНОМІКИ, ТОРГІВЛІ
ТА СІЛЬСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА УКРАЇНИ
(Мінекономіки)**

Н А К А З

02.09.2020

№ 1689

Київ

**Про затвердження професійного
стандарту „Машиніст
екскаватора”**

Відповідно до пунктів 27, 28, 30 Порядку розроблення та затвердження професійних стандартів, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 31 травня 2017 року № 373 (зі змінами),

НАКАЗУЮ:

1. Затвердити професійний стандарт „Машиніст екскаватора”, що додається.
2. Директорату розвитку ринку праці та зайнятості забезпечити протягом п’яти робочих днів унесення професійного стандарту, затвердженого цим наказом, до Реєстру професійних стандартів.
3. Директорату розвитку ринку праці та зайнятості спільно з департаментом цифрового розвитку та електронних сервісів забезпечити оприлюднення інформації про професійний стандарт, затверджений цим наказом, на офіційному вебсайті Мінекономіки в мережі інтернет.

Міністр

Ігор ПЕТРАШКО

ДОКУМЕНТ СЕД Мінекономіки АСКОД

Сертифікат 58E2D9E7F900307B040000007CF72E0074EE8200

Підписувач Петрашко Ігор Ростиславович

Дійсний з 30.03.2020 0:00:00 по 30.03.2022 0:00:00

Мінекономіки

1689-20 від 02.09.2020 13:09:57

ЗАТВЕРДЖЕНО

Наказ Міністерства розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України

02.09.2020 № 1689

**Професійний стандарт
„Машиніст екскаватора”**

1. Загальні відомості професійного стандарту

1.1. Основна мета професійної діяльності

Управління екскаватором при виконанні розкривних, видобувних, переекскаваторних, зачисних, відвальних і вантажно-розвантажувальних робіт на основних технологічних дільницях структурних підрозділів комбінату.

1.2. Назва виду економічної діяльності, секції, розділу, групи та класу економічної діяльності та їхній код (згідно з Національним класифікатором України ДК 009:2010 „Класифікація видів економічної діяльності”)

Секція В	Добувна промисловість і розроблення кар'єрів	Розділ 07	Добування металевих руд	Група 07.1	Добування залізних руд
				Клас 07.10	Добування залізних руд

1.3. Назва виду професійної діяльності та її код (згідно з Національним класифікатором України ДК 003:2010 „Класифікатор професій”)

Розділ	Підрозділ	Клас	Підклас
8	81	811	8111
Робітники з обслуговування, експлуатації та контролювання за роботою технологічного устаткування, складання устаткування та машин	Робітники, що обслуговують промислове устаткування	Робітники, що обслуговують гірниче устаткування та устаткування для перероблення корисних копалин	Робітники, що обслуговують гірниче устаткування

1.4. Назва професії (професійної назви роботи) та її код (згідно з Національним класифікатором України ДК 003:2010 „Класифікатор професій”)

Машиніст екскаватора 8111

1.5. Професійна кваліфікація

Машиніст екскаватора 4 розряду – трудові функції А, Б, Д, Е, Є, Ж, З.

Машиніст екскаватора 5 розряду – трудові функції А, Б, В, Г, Д, Е, Є, Ж, З.

Машиніст екскаватора 6 розряду – трудові функції А, Б, В, Г, Д, Е, Є, Ж, З.

ДОКУМЕНТ СЕД Мінекономіки АСКОД

Сертифікат 58E2D9E7F900307B040000007CF72E0074EE8200

Підписувач Петрашко Ігор Ростиславович

Дійсний з 30.03.2020 0:00:00 по 30.03.2022 0:00:00

Мінекономіки

1689-20 від 02.09.2020 13:09

Перелік трудових функцій (професійних компетентностей за трудовою дією або групою трудових дій, що входять до них), умовні позначення зазначені у п. 5.

1.6. Місце професії (посади, професійної назви роботи) в організаційно-виробничій структурі підприємства (установи, організації):

Працює під керівництвом начальника зміни; майстра гірничої виробничої дільниці; майстра виробничої дільниці; механіка дільниці; енергетика дільниці.

Може ставити завдання машиністу екскаватора нижчого розряду; учню машиніста екскаватора; помічнику машиністів екскаватора.

1.7. Умови праці

Тривалість робочого часу та відпочинку – згідно з чинним законодавством, графіками роботи та відпочинку, правилами внутрішнього трудового розпорядку, колективним договором.

Відпустки надаються згідно з чинним законодавством, колективним договором, графіками надання відпусток за результатами атестації робочого місця за умовами праці.

Робота пов'язана зі шкідливими та важкими умовами праці. Пільги та компенсації встановлюються відповідно до чинного законодавства.

1.8. Засоби індивідуального захисту

Працівникам видаються безоплатно за встановленими галузевими нормами спеціальний одяг, спеціальне взуття та інші засоби індивідуального захисту (далі – ЗІЗ), а також мийні та знешкочувальні засоби.

На час виконання певних робіт, для яких не передбачені ЗІЗ згідно норм, видаються чергові ЗІЗ колективного (безособового) користування, що передаються однією зміною іншій.

1.9. Умови допуску до роботи за професією

Стать: жіноча та чоловіча.

Вік: 18 років і старше.

Наявність документа, що підтверджує професійну кваліфікацію „Машиніст екскаватора”.

Наявність медичної довідки про проходження попереднього (періодичного) медичного огляду з висновком медичної комісії про придатність до роботи за професією „Машиніст екскаватора”.

Наявність сертифіката про проходження профілактичного наркологічного огляду. Первинний профілактичний наркологічний огляд проводиться перед прийняттям на роботу, а періодичний – не менш ніж один раз на два роки.

Наявність довідки про проходження попереднього (періодичного) психіатричного огляду. Попередній психіатричний огляд проводиться перед початком діяльності (працевлаштування на роботу), а періодичний – один раз на п'ять років.

Проходження навчання та спеціального навчання з питань охорони праці.

Проходження вступного та первинного інструктажу з охорони праці. Після первинного інструктажу на робочому місці до початку самостійної роботи повинні під керівництвом кваліфікованих працівників пройти стажування протягом не менше 2-15 змін або дублювання протягом не менше шести змін.

Наявність посвідчення про перевірку знань з питань охорони праці.

1.10. Документи, що підтверджують професійну та освітню кваліфікацію, її віднесення до рівня НРК

Диплом кваліфікованого робітника або свідоцтво про присвоєння (підвищення) робітничої кваліфікації за професією „Машиніст екскаватора” з додатками до диплому кваліфікованого робітника або свідоцтва про присвоєння кваліфікації „Машиніст екскаватора”:

4-5кваліфікаційні розряди за професією „Машиніст екскаватора” – 4 рівень НРК;

6 кваліфікаційний розряд за професією „Машиніст екскаватора” – 5 рівень НРК.

2. Навчання та професійний розвиток

Професійне навчання працівників здійснюється у закладах освіти, навчальних центрах або в структурних підрозділах підприємства за різними формами навчання за такими видами: підготовка, перепідготовка, підвищення кваліфікації, спеціальне навчання.

2.1. Первинна професійна підготовка (назва кваліфікації)

Первинна професійна підготовка за професією „Машиніст екскаватора” з присвоєнням професійної кваліфікації „Машиніст екскаватора 4 розряду” – повна або базова загальна середня освіта. Без вимог до стажу роботи.

2.2. Перепідготовка (назва кваліфікації)

Перепідготовка з інших професій за професією „Машиніст екскаватора” з присвоєнням професійної кваліфікації „Машиніст екскаватора” 4 розряду – професійна (професійно-технічна) освіта. Без вимог до стажу роботи.

Перепідготовка з технологічно суміжних професій за професією „Машиніст екскаватора” з присвоєнням професійної кваліфікації „Машиніст екскаватора” 5 розряду – професійна (професійно-технічна) освіта або фахова передвища освіта або вища освіта. Без вимог до стажу роботи.

2.3. Підвищення кваліфікації з присвоєнням нового рівня освіти (назва кваліфікації)

Підвищення кваліфікації за професією „Машиніст екскаватора” з присвоєнням професійної кваліфікації „Машиніст екскаватора 4 розряду”. Професійна (професійно-технічна) освіта. Стаж роботи за кваліфікацією „Помічник машиніста екскаватора 3 розряду” – не менше 1 року.

Підвищення кваліфікації за професією „Машиніст екскаватора” з присвоєнням професійної кваліфікації „Машиніст екскаватора” 5 розряду.

Професійна (професійно-технічна) освіта або фахова перед вища освіта або вища освіта. Стаж роботи за професією „Машиніст екскаватора 4 розряду” – не менше 1 року.

Підвищення кваліфікації за професією „Машиніст екскаватора” з присвоєнням професійної кваліфікації „Машиніст екскаватора” 6 розряду. Професійна (професійно-технічна) освіта або фахова перед вища освіта або вища освіта. Стаж роботи за професією „Машиніст екскаватора 5 розряду” – не менше 1 року.

2.4. Підвищення кваліфікації без присвоєння нового рівня освіти (назва кваліфікації)

Підвищення кваліфікації згідно з вимогами законодавства та потребами на виробництві не рідше ніж одного разу на п'ять років.

2.5. Спеціальне, спеціалізоване навчання

Спеціальне навчання і перевірка знань нормативно-правових актів з охорони праці.

3. Нормативно-правова база, що регулює відповідну професійну діяльність

Кодекс законів про працю України.

Закон України „Про охорону праці”.

Гірничий закон України.

Наказ Комітету по нагляду за охороною праці Міністерства праці та соціальної політики України від 09.01.1998 № 4 „Про затвердження Правил безпечної експлуатації електроустановок споживачів”, зареєстрований в Міністерстві юстиції України 10.02.1998 за № 93/2533.

Наказ Державного комітету України з нагляду за охороною праці від 26.01.2005 № 15 „Про затвердження Типового положення про порядок проведення навчання і перевірки знань з питань охорони праці та Переліку робіт з підвищеною небезпекою”, зареєстрований в Міністерстві юстиції України 15.02.2005 за № 231/10511, (зі змінами).

Наказ Державного комітету України з промислової безпеки, охорони праці та гірничого нагляду від 27.03.2007 № 62 „Про затвердження Правил охорони праці під час виконання робіт на висоті”, зареєстрований в Міністерстві юстиції України 04.06.2007 за № 573/13840.

Наказ Державного комітету України з промислової безпеки, охорони праці та гірничого нагляду від 18.03.2010 № 61 „Про затвердження Правил охорони праці під час розробки родовищ корисних копалин відкритим способом”, зареєстрований в Міністерстві юстиції України: 03.06.2010 за № 356/17651.

Наказ Міністерства надзвичайних ситуацій України від 05.04.2012 № 671 „Про затвердження Правил охорони праці під час експлуатації електроустаткування та електромереж на відкритих гірничих роботах”, зареєстрований в Міністерстві юстиції України 27.04.2012 за № 641/20954.

Наказ Міністерства енергетики та вугільної промисловості України від 19.12.2013 № 966 „Про затвердження Правил охорони праці під час роботи з інструментом та пристроями”, зареєстрований в Міністерстві юстиції України 25.02.2014 р. за № 327/25104.

Наказ Міністерства внутрішніх справ України від 30.12.2014 № 1417 „Про затвердження Правил пожежної безпеки в Україні”, зареєстрований в Міністерстві юстиції України 05.03.2015 за № 252/26697.

Наказ Міністерства соціальної політики України від 04.07.2019 № 1045 „Про затвердження Положення щодо застосування нарядів-допусків на виконання робіт підвищеної небезпеки в металургійній промисловості та залізничних гірничо-збагачувальних комбінатах”, зареєстрований в Міністерстві юстиції України 29.07.2019 за № 828/33799.

Наказ Міністерства праці та соціальної політики України від 05.06.2001 № 253 „Про затвердження Правил експлуатації електрозахисних засобів”.

4. Загальні компетентності

Володіння професійною лексикою.

Здатність діяти в нестандартних ситуаціях.

Здатність працювати у команді.

Здатність раціонально використовувати робочий час.

Здатність лаконічно та чітко передавати інформацію.

Здатність оперативно приймати рішення в межах професійної компетентності.

Здатність застосувати знання на практиці.

5. Перелік трудових функцій (професійних компетентностей за трудовою дією або групою трудових дій, що входять до них), умовні позначення

Умовні позначення	Трудові функції	Професійні компетентності (за трудовою дією або групою трудових дій)	Умовні позначення
А	Огляд і перевірка устаткування перед початком робіт	Здатність проводити огляд зовнішнього стану елементів живлення екскаватора	A1
		Здатність проводити зовнішній огляд металоконструкцій механізмів	A2
		Здатність перевіряти стан освітлення, електроапаратури і сигнальних пристроїв	A3
		Здатність перевіряти роботи основних приводів і допоміжних механізмів	A4
		Здатність перевіряти затягування болтових з'єднань, закріплюючих машин і апаратів, стан ізоляції, наявність мастила і відсутність її витікання, надійність кріплення з'єднувальних кабелів	A5
		Здатність проводити зовнішній огляд і перевірку пневматичної системи керування гальмами	A6
		Здатність проводити перевірку гальм головних приводів	A7

		Здатність проводити перевірку кріплення і стану робочого обладнання	A8
		Здатність проводити перевірку системи мащення	A9
		Здатність проводити перевірку гідроциліндрів, гідравлічних мереж та з'єднань, на предмет відсутності течі та пошкоджень	A10
		Здатність проводити огляд моторного відсіку	A11
		Здатність проводити перевірку рівня мастила та охолоджуючої рідини двигуна	A12
		Здатність проводити перевірку наявності, справності та терміну придатності інструменту, протипожежних засобів, засобів електробезпеки і засобів індивідуального захисту	A13
		Здатність вести журнал прийому-здачі зміни	A14
Б	Технічне обслуговування екскаватора	Здатність проводити зовнішній догляд за механізмами	B1
		Здатність проводити технічне обслуговування робочого обладнання	B2
		Здатність проводити технічне обслуговування обладнання на поворотній платформі;	B3
		Здатність проводити технічне обслуговування ходового візка	B4
		Здатність проводити натяжку і вирівнювання канатів	B5
		Здатність проводити регулювання механізмів і робочого обладнання	B6
		Здатність проводити мащення механізмів	B7
		Здатність вести документацію	B8
В	Технологічні роботи	Здатність управляти екскаватором при розкривних, видобувних, переекскаваційних, зачищувальних, відвальних та вантажно-розвантажувальних роботах та гірничо-технічній рекультивації	B1
		Здатність проводити підготовку робочої площадки	B2
		Здатність проводити підсипку підшви екскаватора	B3
		Здатність забезпечувати виїмку гірничої маси за сортами	B4
		Здатність проводити завантаження залізничного і автомобільного транспорту	B5
		Здатність проводити переекскавацію і прийом гірничої маси	B6
		Здатність проводити профілювання траси екскаватора	B7

		Здатність проводити перегін екскаватора	B8
		Здатність проводити переїзд екскаватора	B9
		Здатність проводити переукладання живильного кабелю	B10
		Здатність відключати /підключати живильний кабель	B11
Г	Відпрацювання вибою	Здатність планувати вибій, верхнього та нижнього майданчиків уступу	Г1
		Здатність проводити зачистку вибою	Г2
		Здатність проводити розбирання вибою	Г3
		Здатність прибирати козирки і навесі	Г4
		Здатність проводити селективну розробку вибою	Г5
		Здатність відсипати уловлюючий вал і обвалування	Г6
		Здатність відводити ґрунтові води	Г7
		Здатність проводити підготовку зумпфа для відкачування води	Г8
		Здатність проводити роботи з попередження і ліквідації аварій при виявленні не підірваних вибухових речовин у вибої	Г9
Д	Допоміжні роботи	Здатність проводити проходку нагірних канав	Д1
		Здатність проводити проходку траншей і з'їздів	Д2
		Здатність проводити роботи з ліквідації осідання екскаватора	Д3
		Здатність очищати від породи днища думпкарів	Д4
		Здатність проводити очищення від породи залізничних шляхів	Д5
		Здатність проводити очищення ковша	Д6
Е	Ремонт екскаватора	Здатність складати дефектні відомості	Е1
		Здатність виконувати підготовчі роботи	Е2
		Здатність розбирати, складати схеми згідно наряду-допуску	Е3
		Здатність давати допуск ремонтної бригади по наряду-допуску для робіт в електроустановках	Е4
		Здатність проводити контроль за виконанням ремонтних робіт	Е5
		Здатність управляти екскаватором під час ремонту	Е6
		Здатність брати участь у ремонтних роботах в складі ремонтної бригади	Е7
		Здатність регулювати механізми і робоче обладнання	Е8
		Здатність проводити перевірку працездатності обладнання після закінчення ремонтних робіт	Е9

		Здатність виконувати вантажно-розвантажувальні роботи за допомогою вантажопідіймальних механізмів	E10
Є	Дотримання норм і правил охорони праці та промислової безпеки	Здатність забезпечувати особисту безпеку та здоров'я, безпеку та здоров'я оточуючих людей в процесі виконання робіт та під час знаходження на території підприємства	Є1
		Здатність дотримуватись заходів пожежної безпеки і правил поведінки у разі аварії	Є2
		Здатність дотримуватись законодавчих та внутрішньо корпоративних стандартів та положень щодо охорони праці та промислової безпеки	Є3
		Здатність дотримуватись вимог нарядної системи та правил внутрішнього трудового розпорядку	Є4
		Здатність дотримуватись вимог експлуатації небезпечних виробничих об'єктів	Є5
		Здатність дотримуватись вимог нормативно-правових актів з охорони праці, правил поводження з машинами, механізмами, устаткуванням та іншими засобами виробництва, використовувати засоби колективного та індивідуального захисту	Є6
Ж	Надання першої домедичної допомоги потерпілим від нещасних випадків	Здатність визначати характер ушкодження та ступінь загрози життю та здоров'ю потерпілих від нещасних випадків	Ж1
		Здатність надавати першу домедичну допомогу потерпілим від нещасних випадків та у разі погіршення стану здоров'я	Ж2
		Здатність транспортувати потерпілих до місця надання першої медичної допомоги	Ж3
З	Дотримання норм і правил екологічної безпеки	Здатність вивчати та дотримуватись вимог правил екологічної безпеки	З1
		Здатність здійснювати збір усіх відходів, які утворилися, роздільно по видах в тару	З2
		Здатність проводити ліквідацію наслідків розливу нафтопродуктів	З3

6. Опис трудових функцій

Трудові функції	Професійні компетентності	Предмети і засоби праці (обладнання, устаткування, матеріали, продукти, інструменти)	Знання	Уміння та навички
А Огляд і перевірка устаткування перед початком робіт	A1 A2 A3 A4 A5 A6 A7 A8 A9 A10 A12 A13 A14	Окремий комутаційний пункт; заземлюючі і замикаючі пристрої; високовольтний гнучкий кабель; ввідна коробка; силовий трансформатор; апаратура освітлення; командо-контроллери і командоапарати кінцевих вимикачів; вентилятори, маслостанції; редуктора; електродвигуни та генератори; пристрої автоматичного контролю ізоляції 220 В/380 В; ківш; стріла підвіска стріли; напірний механізм; механізм відкривання днища; двонога стійка; лебідка підйому; напірна лебідка; тягова лебідка; допоміжна лебідка; механізм повороту;	А.3.1. Правила підключення екскаватора до електромереж. А.3.2. Будова і технічні характеристики обслуговуваних екскаваторів. А.3.3. Принцип роботи та призначення застосовуваних засобів вимірювань і автоматичних пристроїв. А.3.4. Основи електротехніки і механіки. А.3.5. Основи електрослюсарної справи. А.3.6. Принцип роботи пневматичного обладнання. А.3.7. Правила ведення встановленої документації.	А.У.1. Візуально визначати стан вузлів, деталей і обладнання. А.У.2. Використовувати слюсарний інструмент. А.У.3. Вести встановлену документацію.

		центральна цапфа; пневматична система управління; система густої змазки; кузов, вентиляція, освітлення; нижня рама і ходові механізми; механізм крокуючий; роликове коло; канати; перильні огорожі і маршові трапи; мостовий і консольний крани; генератори; апаратура управління; засоби пожежогасіння, індивідуального захисту засоби колективного захисту; пневморозпо- ділювач, гальмівний механізм, компресор; гідроциліндри; гідравлічні мережі; моторний відсік; двигун; сигнальні пристрої; документація; слюсарний інструмент; молоток, кувалда; монтування, лом		
--	--	---	--	--

Б Технічне обслугову- вання екскаватора	Б1 Б2 Б3 Б4 Б5 Б6 Б7 Б8	Вузли та деталі екскаватора; ківш; рукоять; стріла; підвіска стріли; напірний механізм; механізм відкривання днища; двонога стійка; лебідка підйому; напірна лебідка; тягова лебідка; механізм повороту; центральна цапфа; пневматична система управління; система густої змазки; кузов, вентиляція, освітлення; нижня рама і ходові механізми; механізм крокуючий; роликове коло; канати; мостовий і консольний крани; електродвигуни; Генератори гідроциліндри; гідравлічні мережі; моторний відсік; двигун; апаратура управління; огороження; резервні деталі обтиральний матеріал; слюсарний інструмент;	А.3.2. Будова і технічні характеристики обслуговуваних екскаваторів. А.3.5. Основи електрослюсарної справи. Б.3.1. Види і регламент технічного обслуговування. Б.3.2. Принцип роботи механічного, пневматичного та електричного обладнання екскаватора. Б.3.3. Види несправностей у роботі устаткування і методи їх визначення. Б.3.4. Причини виникнення технічних несправностей, заходи щодо їх запобігання та ліквідації. Б.3.5. Порядок заміни швидко зношуваних деталей і вузлів екскаватора. Б.3.6. Основи електротехніки, автоматики і механіки. Б.3.7. Види мастильних матеріалів. Б.3.8. Перелік робіт з технічного обслуговування, яке виконує машиніст екскаватора в порядку поточної експлуатації. Б.3.9. Карти БМП Б.3.10. Призначення, характеристики, види застосовуваних	А.У.2. Візуально визначати стан вузлів, деталей і обладнання. Б.У.1. Проводити роботи з зовнішнього догляду за механізмами. Б.У.3. Виконувати роботи з технічного обслуговування обладнання. Б.У.4. Використо- вувати слюсарний і ударний інструмент. Б.У.5. Застосову- вати правила, інструкції з технічного обслуговування. Б.У.6. Виконувати роботи з регулювання механізмів і робочого обладнання. Б.У.7. Виконувати роботи з натяжки напірного і поворотного канатів. Б.У.8. Користува- тися інструментом для змащування.
---	--	---	---	---

		кувалда; лом; монтування; молоток; мастило; обладнання та інструмент для мащення; карти мащення; ізоляційний матеріал; засоби індивідуального і колективного захисту	інструментів, пристроїв і матеріалів. Б.3.11. Інструкції з експлуатації обладнання. Б.3.12. Організаційно-розпорядчі документи. Б.3.13. Ведення документації з технічного обслуговування.	
В Технологічні роботи	B1 B2 B3 B4 B5 B6 B7 B8 B9 B10 B11	Залізничний транспорт; автомобільний транспорт; гірничя маса екскаватор; паспорт екскаваторних вибоїв по наносам землі і скелі залізничного транспорту; паспорт перевантажувальних пунктів; паспорт екскаваторних вибоїв по наносам землі і скелі автомобільного транспорту; паспорт екскаваторних вибоїв на залізничних відвалах; паспорт вантаження гірничої маси; паспорт відвалоутворення; проект організації робіт на перегін	В.3.1. Інформація стосовно гірничо-геологічних порід кар'єру. В.3.2. Будова, технічні характеристики екскаватора. В.3.3. Раціональні режими роботи екскаватора і прийоми черпання. В.3.4. Правила екскавації важких і легких порід і прийоми керування механізмами. В.3.5. Методи проведення різних способів екскавації в залежності від системи і умов розробки. В.3.6. Методи використання різних способів експлуатації в залежності від системи і умов розробки. В.3.7. Фізико-механічні властивості розроблюваних порід. В.3.8. Відмінність корисних копалин	В.У.1. Управляти екскаватором під час виконання розкривних, видобувних, переєкскаваційних, зачищувальних, відвальних та вантажно-розвантажувальних робіт та гірничо-технічній рекультивациі. В.У.2. Виконувати роботи з підготовки робочої ділянки і підсилення підосви екскаватора. В.У.3. Виконувати сортування гірничої маси. В.У.4. Виконувати роботи з навантаження залізничного і автомобільного транспорту. В.У.5. Виконувати роботи по переєкскавації і прийому гірничої маси. В.У.6. Виконувати роботи з профілізації траси

		екскаватора; засоби зв'язку; засоби пожежогасіння; засоби індивідуального та колективного захисту	від породи. В.3.9. Основні відомості про ведення гірничих робіт і гірничо- геологічну характеристику ділянки. В.3.10. Ознаки зсувних явищ. В.3.11. Правила подачі сигналів. В.3.12. Методи безпечного перегону екскаватора.	екскаватора. В.У.7. Виконувати роботи з переїзду і перегону екскаватора. В.У.8. Управляти екскаватором при пересуванні і маневрах. В.У.9. Виконувати роботи з перекладки, відключення та підключення кабелю живлення.
Г Відпрацю- вання вибою	Г1 Г2 Г3 Г4 Г5 Г6 Г7 Г8 Г9	Вибій екскаватор; додаткове обладнання для прибирання козирків і нависань; паспорта екскаваторних вибоїв по наносам землі і скелі залізничного транспорту; паспорта екскаваторних вибоїв по наносам землі і скелі автомобільного транспорту; паспорта екскаваторних вибоїв на залізничних відвалах; паспорта відвалоутворенн я; карти завантаження транспортних судин; засоби зв'язку; засоби пожежогасіння; засоби	В.3.1. Інформація стосовно гірничо- геологічних порід кар'єру. В.3.2. Будова, технічні характеристики екскаватора. В.3.3. Раціональні режими роботи екскаватора і прийоми черпання. В.3.4. Правила екскавації важких і легких порід і прийоми керування механізмами. В.3.5. Методи проведення різних способів екскавації в залежності від системи і умов розробки. В.3.8. Відмінність корисних копалин від породи. Г.3.1. Способи відпрацювання вибою. Г.3.2. Порядок дій в аварійних ситуаціях. Г.3.3. Правила попередження і ліквідації аварій при виявленні не підірваних вибухо- вих речовин у вибої.	Г.У.1. Планувати вибій. Г.У.2. Зачищати вибій. Г.У.3. Виконувати роботи з розбирання вибою. Г.У.4. Використо- вувати додаткове обладнання для прибирання козирків і нависань. Г.У.5. Виконувати селективну розробку вибою. Г.У.6. Виконувати відсіпання уловлювального валу і обвалування. Г.У.7. Працювати в обводненому і нестійкому вибої. Г.У.8. Виконувати роботи по відводу грунтових вод. Г.У.10. Готувати зумпф для відкачування води. Г.У.11. Визначати не підірвані вибухові речовини у вибої.

		індивідуального та колективного захисту		
Д Допоміжні роботи	Д1 Д2 Д3 Д4 Д5 Д6	Екскаватор; думпкари; залізничний шлях; ківш; паспорт проходки екскаватором траншей і з'їздів; металеві опорні листи; дерев'яні підкладки; додаткове обладнання для очищення від породи днищ думпкарів; інструмент для очищення ковша і залізничних шляхів; засоби зв'язку; засоби пожежогасіння; засоби індивідуального та колективного захисту	В.3.1. Інформація стосовно гірничо- геологічних порід кар'єру. В.3.2. Будова, технічні характеристики екскаватора. В.3.3. Раціональні режими роботи екскаватора і прийоми черпання. В.3.4. Правила екскавації важких і легких порід і прийоми керування механізмами. Д.3.1. Методи проведення різних способів екскавації в залежно від системи і умов розробки.	Д.У.1. Виконувати роботи з проходки нагірних канав. Д.У.2. Виконувати роботи з проходки екскаватором траншей і з'їздів. Д.У.3. Виконувати роботи з ліквідації просідання екскаватора. Д.У.4. Використо- вувати додаткове обладнання. Д.У.5. Очищати від породи днища думпкарів, залізничні колії і ківш.
Е Ремонт екскаватора	Е1 Е2 Е3 Е4 Е5 Е6 Е7 Е8 Е9 Е10	Робоче обладнання екскаватора; обладнання на поворотній платформі; ходовий візок; механізм шагання; наряд-допуск; технологічні карти; обтиральний матеріал; слюсарний інструмент; кувалда; брухт; монтавання; молоток;	Б.3.9. Карти БМП Е.3.1. Види і періодичність ремонту. Е.3.2. Будова, технічні характеристики обслуговуваних екскаваторів. Е.3.3. Принцип роботи механічного, пневматичного та електричного обладнання. Е.3.4. Технічний пристрій і характеристики обслуговуваного обладнання.	Е.У.1. Скласти дефектні відомості. Е.У.2. Виконувати роботи з розбирання, складання схем згідно карт БМП. Е.У.3. Контролю- вати виконання ремонтних робіт. Е.У.4. Управляти екскаватором під час ремонту. Е.У.5. Виконувати необхідні ремонтні роботи у складі ремонтної бригади. Е.У.6. Виконувати регулювання механізмів і

		мастило; обладнання та інструмент для змащення; засоби індивідуального та колективного захисту	Е.3.5. Кінематичні, електричні та пневматичні схеми екскаватора. Е.3.7. Електро-слюсарна справа.	робочого обладнання. Е.У.7. Виконувати роботи з перевірки працездатності обладнання після закінчення ремонтних робіт. Е.У.8. Виконувати вантажно-розвантажувальні роботи за допомогою мостового і консольного кранів, а так само допоміжної лебідки.
Є Дотримання норм і правил охорони праці та промислової безпеки	Є1 Є2 Є3 Є4 Є5 Є6	Засоби індивідуального захисту; засоби колективного захисту; засоби пожежогасіння.	Є.3.1. Політики та цілі підприємства в галузі охорони праці. Є.3.2. Вимоги безпеки, що пред'являються до машиніста екскаватора (загальні вимоги, вимоги безпеки перед початком робіт, під час виконання робіт та під час завершення роботи, основні небезпечні та шкідливі промислові фактори, безпечна організація роботи та утримання робочого місця). Є.3.3. Вимоги щодо застосування, утримання та зберігання спецодягу, спецвзуття та інших засобів індивідуального захисту. Є.3.4. Перелік та місце зберігання засобів пожежогасіння та аварійних інструментів.	Є.У.1. Виконувати вимоги нормативних актів з охорони праці, правила поводження з машинами, механізмами, устаткуванням та іншими засобами виробництва. Є.У.2. Використовувати засоби колективного та індивідуального захисту Є.У.3. Діяти в аварійних ситуаціях згідно плану ліквідації аварій. Є.У.4. Виконувати вимоги положень, інструкцій, стандартів за професією та видами робіт Є.У.5. Виконувати вимоги трудової дисципліни та регламенту виконання робіт. Є.У.6. Проводити аналіз безпечного виконання робіт.

			Є.3.5. Пожежо-небезпечні властивості матеріалів, сировини, напівпродуктів та готового продукту. Є.3.6. Позиції плану ліквідації аварій. Є.3.7. Вимоги законодавчих актів та внутрішніх корпоративних положень з охорони праці. Є.3.8. Вимоги положень нарядної системи. Є.3.9. Правила внутрішнього трудового розпорядку. Є.3.14. Положення колективного договору підприємства.	
Ж Надання першої домедичної допомоги потерпілим від нещасних випадків	Ж1 Ж2 Ж3	Аптечка (загального призначення) для машиніста екскаватора	Ж.3.1. Правила та прийоми надання першої домедичної допомоги потерпілим від нещасних випадків, гострого захворювання, у випадку погіршення стану здоров'я. Ж.3.2. Місцезнаходження засобів для надання домедичної допомоги; Ж.3.3. Порядок виклику швидкої допомоги, пожежної частини, номери телефонів служб екстреного реагування. Ж.3.4. Правила транспортування потерпілих від нещасних випадків. Ж.3.5. Склад та застосування	Ж.У.1. Визначати характер ушкоджень та ступінь загрози життю та здоров'ю потерпілим від нещасних випадків. Ж.У.2. Надавати першу домедичну допомогу потерпілим від різних видів травм та у разі погіршення стану здоров'я. Ж.У.3. Транспортувати потерпілих до місця надання першої медичної допомоги.

			лікарських препаратів.	
3 Дотримання норм і правил екологічної безпеки	31 32 33	Матеріали та інструменти для ліквідації наслідків розливу нафтопродуктів; тара для відходів	3.3.1. Політика підприємства в галузі охорони навколишнього середовища. 3.3.2. Цілі підприємства в галузі екології. 3.3.3. Основи ощадливого підприємства, систему 5С. 3.3.4. Положення Системи менеджменту навколишнього середовища. 3.3.5. Вимог законодавства в галузі охорони навколишнього середовища. 3.3.6. Реєстр екологічних аспектів свого підрозділу. 3.3.7. Інструкції з поводження з відходами. 3.3.8. Наказ про моніторинг розливів нафтопродуктів. 3.3.9. Закон України „Про відходи”, „Про охорону земель”.	3.У.1. Проводити збір відходів виробництва роздільно по видах. 3.У.2. Ліквідувати наслідки розливів нафтопродуктів.

7. Дані щодо розроблення та затвердження професійного стандарту

7.1. Розробники проекту професійного стандарту

Галузева рада з розробки професійних стандартів і стратегії розвитку професійних кваліфікацій Всеукраїнського об'єднання обласних організацій роботодавців підприємств металургійного комплексу „Федерація металургів України”.

7.2. Суб'єкт перевірки професійного стандарту

Спільний представницький орган сторони роботодавців на національному рівні.

7.3. Дата затвердження професійного стандарту

02 вересня 2020 року.

7.4. Дата внесення професійного стандарту до Реєстру професійних стандартів

04 вересня 2020 року.

7.5. Рекомендована дата наступного перегляду професійного стандарту

Вересень 2025 року.